

HOŞGELDİNİZ..

1

SAĞLIKTA KAMU-ÖZEL ORTAKLIĞI VE ŞEHİR HASTANELERİ

AÜTF Halk Sağlığı AbD Staj Sonu Ödevi

Hazırlayanlar: İnt. Dr. Mücahit Özdemir
mchtzdmr@gmail.com

İnt. Dr. Burak Özer
burakozer_44@hotmail.com

Danışman Öğretim Üyesi: Dr.Ahmet Saltık

31 Ekim 2013, Ankara

SUNU PLANI

- 1) Kamu özel ortaklığı tanımı
- 2) Sağlık alanında kamu özel ortaklığı uygulamaları
- 3) 5 yıldızlı otel konforunda hastane yapmak iyi değil midir?
- 4) Kira karşılığı işletilen lüks hastanelerden herkes yararlanabilecek mi ?

KAMU ÖZEL ORTAKLIĞI NEDİR?

- Kamu özel ortaklığı, devletin bir özel şirket grubuyla uzun süreli (49 yıla dek) sözleşme ilişkisi kurması esasına dayanan bir yatırım ve hizmet modelidir.

YASAL DAYANAK..

- 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Yasasına 2005'te Ek/7. madde eklenmiş ve “*kiralama karşılığı sağlık tesisi yaptırılması*” başlığıyla kamu özel ortaklığı, kamu hizmeti sistemine girmiştir.

SÖZLEŞMENİN İÇERİĞİ

- Bu sözleşmenin konusunu, kamu hizmeti verilecek tesisin (hastane, okul, hapishane, otoyol vb.) özel şirketler tarafından inşa edilerek devlete kiraya verilmesi, devletin de hem şirketlere kira ödemesi hem de bu tesiste verilecek “çekirdek hizmet” dışındaki hizmetleri bu şirketlere devretmesi oluşturmaktadır.

BUILD-OPERATE-TRANSFER / BOT MODELİ

○ YAP

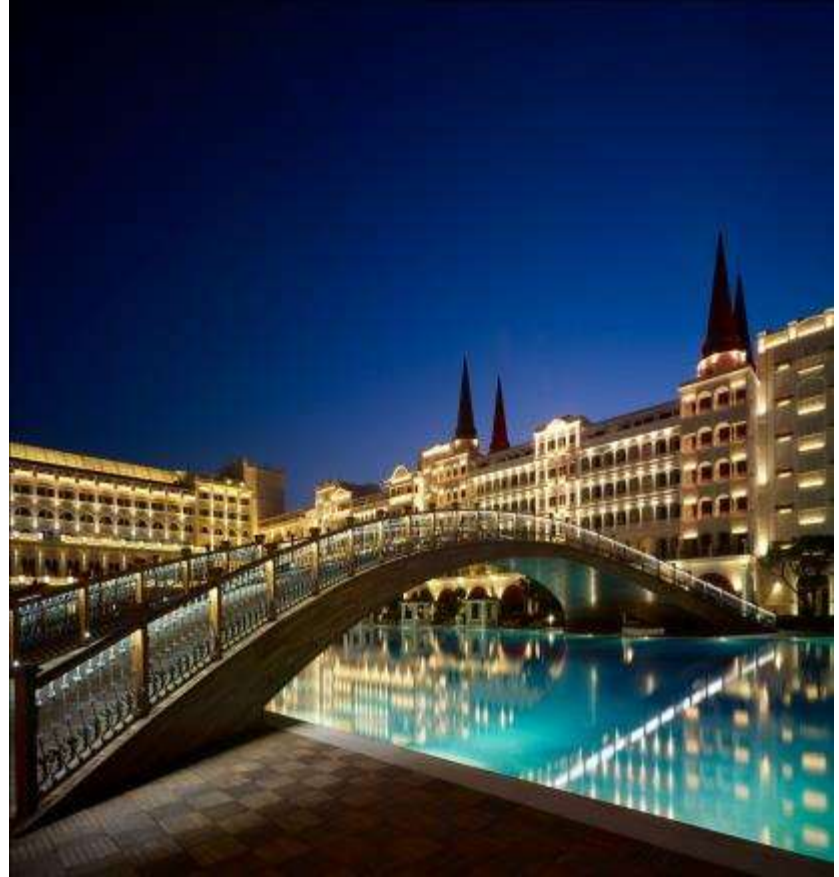
○ İŞLET

○ DEVRET

SAĞLIK ALANINDA KAMU ÖZEL ORTAKLIĞI UYGULAMALARI NELERDİR?

“5 yıldızlı otel konforunda hastaneler”

- Mevcut devlet hastanelerinin de bu hastanelere taşınması planlanmaktadır.
- Bu “5 yıldızın” bedellerinden biri de eldeki hastanelerimizin AVM ve otel yapmak üzere şirketlere verilerek elden çıkarılmasıdır.

5 YILDIZLI OTEL KONFORUNDA HASTANE YAPMAK IYI DEĞL MIDIR?

- Kamu özel ortaklığı yöntemi,
kamu kaynaklarının israfına neden olacaktır.
- Klasik ihale yöntemiyle çok daha ucuza yatırım yapılması olanaklıyken, idarenin bu yöntemi kullanma “gerekçesi” açıklanmamakta,
anlaşılamamaktadır.
- Oysa idari işlemlerin gereği ya da gerekçesinin toplumla paylaşılması zorunludur.

KIRA KARŞILIĞI İŞLETİLEN LÜKS HASTANELERDEN HERKES YARARLANABİLECEK MI ?

- Mevzuata göre SGK, hangi hizmeti karşılayacağına kendisi karar vermektedir.
5510 sayılı SGK Yasasınının 73. maddesinin,
“Kurumca belirlenmiş standartların üstündeki talepleri karşılayan otelcilik hizmetlerinin”
hizmeti alanlarca karşılanması hükmünün getirildiği göz önüne alındığında, SGK'nın “5 yıldızlı otel konforunu” karşılayamayabileceği söylenebilir.
- Halen, zorunlu değilse, tek kişilik oda fiyat farkı alınmaktadır..

SISTEM EŐITLİKÇİ DEĞİL!

“PARAN KADAR SAĞLIK”!

KENT HASTANELERİ LIBERAL EKONOMIYE AYKIRI!

- 17 adet "*5 yıldızlı otel standardında hastane*" yapılıyor (Ankara'da 18 Eylül'de Etlik'te ve 22 Ekim'de Bilkent'te temelleri atıldı.. yabancı sermaye ortakları ile yandaşlar zengin edilecek!) "*şehir hastaneleri*" adı altında.. Devletin Anayasa'ya aykırı olarak karşılıksız tahsis ettiği hazine arazilerinde..
- Bu binalara 30 yıllığına kiracı olmayı yine Devlet yükümleniyor.
- Yetmedi % 70 doluluk güvencesi veriyor Devlet!?!..
- Yurttaşını hasta edip bu "*5 yıldızlı sağlık uzay üsleri*"ne (!) yollayacak herhalde!?)

<http://ahmetsaltik.net/2013/10/30/ozel-hastanelerde-200-fark-alinmasi-ne-demektir/>, 30.10.13

KENT HASTANELERİ SGK'YI İFLAS ETTİRİR!

Böylesine *serbest piyasa* denebilir mi? Devletin memesinden düşmeyen "zavallı" sermaye! Peki bu ultra lüks hastanelerde SGK ayrıca % kaç fark alınmasını uygun bulursa özel sağlık sektörüne yeter?? % 300, 400, 500?? O zaman kamu kesiminde nasıl ve ne nitelikte hizmet verilecek?? Asıl onların batırılmasına mı sıra gelecek? Rakipsiz serbest piyasa mı yaratılacak? hani Liberal ekonomi? Rekabetsiz, devletin memesinde, eli yurttaşın cebinde sermaye konsorsiyumları ile.. Bu arada SGK'nın yükümü ne olacak? Zorunu genel sağlık sigortası işlevsiz mi kalacak!

KENT HASTANELERİ ÖZEL SİGORTACILIĞA ZORLAYACAK

- ✓ Pekiiii, bunca yüksek SGK farkını kim ödeyebilecek??
- ✓ SGK primlerine = ek vergiye ek oldukça yüksek primli özel sağlık sigortası yaptırabilenler ya da bu farkları cebinden ödeyebilecek ölçüde zenginler..
- ✓ Demek ki kimlere yapılıyor bu hastaneler; garip - gurebaya değil!

KENT HASTANELERİ SAĞLIKTA EŞİTSİLİKLERİ DİRİNLEŞTİRECEK

SGK'nın gerçekçi olmayan,
maliyetin altında geriödeme yaptığı
kamusal sağlık kuruluşlarından..
Ayakta kalabilirlerse, iflas etmezlerse,
batıp kapatılmazlarsa..
Veee, SGK'nın bedelini ödediği nitelikte!
Ya da SGK'nın ödediği bedele uygun
nitelikte!

<http://ahmetsaltik.net/2013/10/30/ozel-hastanelerde-200-fark-alinmasi-ne-demektir/>, 30.10.13

KAMU ÖZEL ORTAKLIĞI ÖZELLEŞTİRME MIDİR?

- Kamu özel ortaklığının “bulucusu” İngiltere’de, akademisyenlerin “Kamu özel ortaklığı», özelleştirme ya da ayrıcalık (imtiyaz) sözcüklerinin olumsuz etkisinin yarattığı politik ve psikolojik karşı duruşu engellemek için bulunmuş bir sözcük oyunudur” saptamasıyla konuyu açıklığa kavuşturmuşlardır.
- 1)Graeme A. Hodge Carstan Graeve, PPPS: The Passage of Time Permits A Sober Reflection, Institute of Economic Affairs, Oxford, 2009
- 2)E.S. Savas. Privatization and Public Private Partnerships, Chaham House Publishers, New York, 2000

KIRALAR NASIL KARŞILANACAK?

- ❖ Sağlık Bakanlığı bütçesinden karşılanacak. O da merkezi yönetim bütçesi (Genel Bütçe) kaynaklı..
- ❖ Başlıca kaynak vergiler.. $\frac{3}{4}$ 'ü dolaylı (tüketim) vergisi olan eşitsiz – adaletsiz vergi..
- ❖ 1 şişe pet suya herkes aynı KDV'yi ödüyor..
- ❖ Vergiler kazançtan değil tüketimden alınıyor.
- ❖ Ücretliler ulusal gelirin $\frac{1}{4}$ 'ünü alıyor, vergilerin yarısını ödüyor..
- ❖ Halktan kesilen paralarla “kira” ödenerek halkın yararlanamayacağı hastaneler yapılacak.
- ❖ Oysa vergi hizmet olarak yurttaşa dönmeli; ödenme gerekçesi bu!

SİSTEMİN YOZ MANTIĞI

HASTALAR MÜŞTERİ

HASTANELER İŞLETME

SAĞLIK HAKKI META

**DEVLET SERMAYENİN
SOPALI TAHSİLDARI!**

Durumuna indirgenmektedir.

KAMU ÖZEL ORTAKLIĞI SİSTEMİNİN SAĞLIK HİZMETİNE ETKİSİ NE OLMUŞTUR?

31.10.2013 M. Özdemir - B. Özer

- İngiltere’de Parlamento; yolsuzluk, hatalı muhasebeleştirme, kamu maliyesi açısından ciddi risk oluşturması,
- Kamu yararına aykırı uygulamalar.. konusunda yoğun yakınmaların olması nedeniyle;
- KÖO uygulamasına yönelik olarak bir Araştırma Kurulu oluşturulmasını kararlaştırmıştır.³

○ [3\)http://www.guardian.co.uk/politics/2011/apr/26/pfiinquiry-commons-select-committee](http://www.guardian.co.uk/politics/2011/apr/26/pfiinquiry-commons-select-committee) 11.6.2011

İNGİLTERE'DE KÖO FİYASKOSU

- Nisan 2011'de yayımlanan Avam Kamarası raporunda; Quenn Alexandra hastanesinin KÖO kira ödemelerinin neden olduğu parasal güçlükleri aşmak için, **700** personeli işten çıkardığı belirtilmektedir.⁴
- Peterborough ve Stamford Hastaneleri Birliği, kira ödemelerinin yarattığı akçal (mali) bunalımı (krizi) aşmak için aralarında hekimlerin ve hemşirelerin de bulunduğu **300 sağlık** personelini işten çıkarma kararı almıştır.⁵

4)House of Commons, 2011: 22

5)http://www.peterboroughtoday.co.uk/news/health_2_17108/costly_pfi_issues_will_take_years_to_resolve_1_2870418 16.07.2011

ABD'DE ÇÖKEN ÖZEL SİSTEM

ABD sağlık modeli gözler önünde.. Yüz milyarlarca \$'ı yutan ama halkın hala 50 milyonunu (1/6 nüfus) sağlık güvencesi dışında tutan, sağlık göstergeleri dünyada 37. sıralara dek gerilemiş bir ABD.. Yuttuğu 2,5 trilyon \$ /yıl müthiş kaynağa karşın (dünyadaki toplam sağlık giderinin yaklaşık yarısı!) sefil ve vahşi.. ABD Ulusal gelirinin 1/6'sı ile semiren fakat hala vicdansız ve acımasız.. Ama kapitalist ve liberal, çok kârlı özel sağlık sektörü ile ilaç - tıbbi teknoloji üreticileri için.. **Başkan Obama** bile bu *Majino hattını* aşamıyor.. **ABD bütçesi felç** edilebiliyor sermayenin Kongre'deki sözcüleri eliyle.. **Devlete şantaj** yapıyor en ağır ve ahlaksız biçimde!

TTB NEDEN KARŞI??

Hekimlerin haklarını korumak, iyileştirmek ve hekimliğin kişi ve toplum yararına geliştirilmesini sağlamakla yükümlü olan TTB de (6023 sayılı kuruluş yasası md. 1) kamu-özel ortaklığı yöntemiyle sağlık yatırımı yapılmasına itiraz etmektedir.

İhale işleminin iptali ve yürütmesinin durdurulması, dayanak Yönetmelik hükümlerinin iptali ile 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek/7. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı itirazının ciddi bulunarak Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması istemiyle davalar açılmıştır.

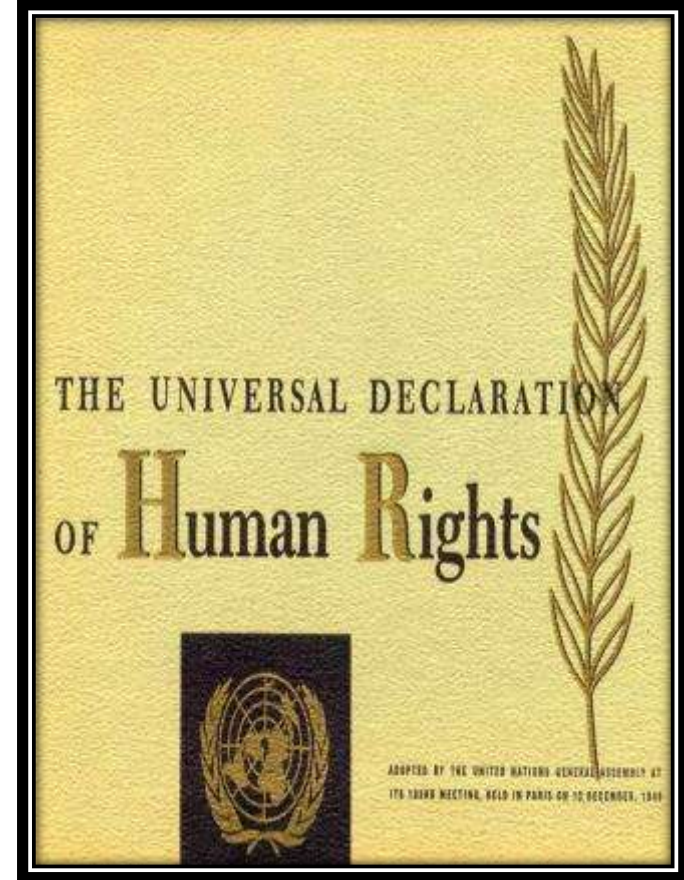

TTB'DEN DANİŐTAY'DA DAVA..

- DanıŐtay 13. Daire BaŐkanlıđı, Türkiye'de bir ilk olan bu davalarda, Ankara-Etlik, Ankara-Bilkent ve Elazığ ihalelerinin yürütmesinin durdurulmasına oybirliğiyle karar vermiŐtir.
- Kararların tam metinlerine www.ttb.org.tr adresinden ulaŐmak olanaklıdır.
- Açılan öteki davalarda incelemeler sürmektedir.

SAĞLIK HAKKI EVRENSEL!

- “HER - KE - SİN , KENDİSİ ve AİLESİNİN SAĞLIK ve GÖNENÇ İÇİNDE BESLENME, GİYİM, KONUT ve **TIBBİ BAKIM HAKKI** VARDIR. ”
(İHEB md. 25)
- Bu Bildirge Türkiye’yi bağlayıcıdır Anayasa md. 90/son)..

ÇÖZÜM...

*Sağlıkta piyasa ekonomisinden
vazgeceksiniz.*

Sağlık hizmetleri kamusal olacak.

Aslı - özü **KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ -
SAĞLIKLI TOPLUM** olacak.

O zaman çok pahalı olan sağaltıcı sağlık
hizmetlerine gereksinim azalacak.

Bunu da büyük ölçüde bütçeden
karşılatabileceksiniz. Özel sağlık sektörüne
yersiz ve haksız ayrılan kaynaklar ekonominin
öbür kulvarlarına kaydırılarak daha verimli
kullanılabilecek..

Kalkınma hızlanabilecek; hem de ek olarak,
yaratılan "**sağlıklı toplum**" itkisiyle! (*win win!?*)

<http://ahmetsaltik.net/2013/10/30/ozel-hastanelerde-200-fark-alinmasi-ne-demektir/>, 30.10.13

ÇÖZÜM...

Peki bu kokuşmuş ve akıldışı (irrasyonel),
gözü doymaz talan düzenini ne adına
sürdüreceğiz?

Kapitalizmin ve babası Adam Smith'in
gül hatırı ve aziiiiiz ruhları hatırına mı?

Hiç gerek yok, olanak da yok! **Çünkü**
liberalizmin babası ADAM SMITH, günümüz
neo-liberallerinin saptırdıklarının tersini yazmıştı
ünlü kitabı "*The Wealth of Nations*" da (1776) :

"SAĞLIK HİZMETLERİ,

PIYASAYA BIRAKILAMAYACAK

DENLİ ÖNEMLİ, KRİTİK HİZMETLERDİR."

ÇÖZÜM...

Neo-liberal tosuncukların keyfi kaçacak ama gerçek böyle..

Büyük büyük ...dedenizin kemiklerini sızlatıyorsunuz
haberiniz ola.. Çıkmaz sokaktır..

Moneter (*salt parasal yöntemlerle*) çıkış yoktur bu yolda..

Herkes aklını başına almalı ve Türkiye,
koruyucu sağlık hizmeti omurgalı Kamusal ağırlıklı
sosyal sağlık hizmetlerine geri dönmelidir..

1961'de **Prof. Nusret Fişek**'in öncülüğünde

27 Mayıs Devrimcilerinin getirdiği

SOSYALLEŞTİRİLMİŞ SAĞLIK HİZMETLERİNE..

224 Sayılı Yasa düzenine..

Önünde sonunda oraya dönülecek, geciktikçe sermayeye
aktarılan kamu kaynakları (vergilerimiz!) büyüyecek,
halkın yoksullaşması ve sağlıksızlaş(tırlıl)ması da!

ÖLÜMÜNÜN 23. YILINDA
TÜRK HEKİMLERİNİN
BÜYÜK ÖNDERİ,
ONURLU ve SAYGIN
SAĞLIK EMEKÇİSİ,
TÜM YAŞAMINI TÜRK ve DÜNYA
İNSANLARININ SAĞLIĞININ
GELİŞMESİ İÇİN,
HALKIN SAĞLIĞININ KORUNMASI
ve SAĞLIK HAKLARINI ALMALARI
İÇİN TÜKETEN; ULUSLARARASI
ÜNLÜ BİR BİLİM ADAMI,
**TÜRKİYE'DE MODERN HALK
SAĞLIĞI BİLİMİNİN KURUCUSU**
PROF.DR. NUSRET H. FİŞEK'i
SONSUZ BİR ŞÜKRAN,
SAYGI ve SEVGİYLE ANIYORUZ..

KAYNAKLAR

- 1) Graeme A. Hodge Carstan Graeve, PPPS: The Passage Of Time Permits A Sober Reflection, Institute of Economic Affairs, Oxford, 2009
- 2) E.S. Savas, Privatization and Public Private Partnerships, Chaham House Publishers, New York, 2000
- 3) <http://www.guardian.co.uk/politics/2011/apr/26/pfi-inquiry-commons-select-committee> 11.6.2011
- 4) House of Commons, 2011: 22
- 5) http://www.peterboroughtoday.co.uk/news/health_2_17108/costly_pfi_issues_will_take_years_to_resolve_1_2870418 16.07.2011
- 6) www.ahmetsaltik.net

KAYNAKLAR

TEŞEKKÜRLER...

